

2025/2640

19.12.2025

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2025/2640,

16. detsember 2025,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise raamlepingu üle, mis käsitleb piirimenetluste ja viisataotlustega seotud julgeolekukontrolliks ja isikusamasuse kontrollimiseks vajalikku vastastikust teabevahetust

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 16 lõiget 2 ja artikli 77 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõigetega 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Ameerika Ühendriigid (edaspidi „USA“) on kehtestanud uue nõude ühinemiseks USA viisanõudest loobumise programmiga ja selles edasiseks osalemiseks; tegemist on programmiga, mis võimaldab osalevate riikide kodanikel reisida Ameerika Ühendriikidesse viisavabalt kuni 90 päevaks turismi eesmärgil või töö asjus. Uue nõude kohaselt tuleb USA sisejulgeolekuministeeriumiga sõlmida piirijulgeoleku tagamise tõhustatud partnerlus (edaspidi „tõhustatud partnerlus“). Seetõttu on liidu poolel vaja tõhustatud partnerluse kontekstis toimuva teabevahetuse ühist raamistikku, mille eesmärk on hõlbustada ja suurendada partneritevahelise teabevahetuse kindlust. Seepärast tuleks alustada läbirääkimisi, et sõlmida liidu ja USA vaheline raamleping, mis käsitleb vastastikust teabevahetust reisijate julgeolekukontrolliks ja isikusamasuse kontrollimiseks, mis on vajalik, et teha kindlaks, kas reisija riiki sisenemine või seal viibimine kujutaks endast ohtu avalikule julgeolekule või avalikule korrale (edaspidi „raamleping“). Reisijate julgeolekukontrolli ja isikusamasuse kontrollimise toetamiseks vahetatud teavet peaks olema võimalik seejärel kasutada, ilma et see piiraks asjakohaste raamistike kohaldamist teabevahetuseks USAga, sealhulgas õiguskaitse ja kriminaalasjade valdkondades, nagu raskete kuritegude tõkestamise ja nende vastu võitlemise lepingud ja vastastikuse õigusbabi lepingud, ning üksnes juhul, kui see on vajalik ja lubatud kahepoolse lepingu või kokkuleppega, et toetada pädevaid asutusi nende edasistes jõupingutustes ebaseadusliku rändega tegelemisel ning raskete kuritegude ja terroriaktide ennetamisel, avastamisel ja nende vastu võitlemisel, tingimusel et neid jõupingutusi tehakse piirihalduse ja piirikontrolli raames.
- (2) Raamleping ei tohiks mõjutada liidu või selle liikmesriikide ja USA vaheliste muude lepingute toimimist, sealhulgas raskete kuritegude tõkestamise ja nende vastu võitlemise lepinguid õiguskaitse eesmärgil või vastastikuse õigusbabi lepinguid kriminaalasjades.
- (3) Raamleping peaks kajastama liikmesriikide kohustust osaleda USA viisanõudest loobumise programmis. Seega on oluline, et liit annaks selgelt märku, et pidades silmas läbirääkimiste alustamist raamlepingu üle, peaks USA alles pärast asjakohase ajavahemiku möödumist hindama, kas liikmesriigid on sõlminud kahepoolse piirijulgeoleku tagamise tõhustatud partnerluse lepingu või kokkuleppe.

- (4) Raamlepingus tuleks austada põhiõigusi ja järgida liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) põhimõtteid, eelkõige harta artiklis 6 tunnustatud õigust vabadusele ja turvalisusele, harta artiklis 7 tunnustatud õigust era- ja perekonnaelu austamisele, artiklis 8 sätestatud õigust isikuandmete kaitsele, artiklis 47 sätestatud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, harta artiklis 48 tunnustatud süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust ning harta artiklis 49 tunnustatud kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Raamlepingut tuleks kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega, võttes igakülgselt arvesse proportsionaalsuse põhimõtet vastavalt harta artikli 52 lõikele 1. Raamleping peaks olema kooskõlas ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679⁽¹⁾ V peatükiga ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680⁽²⁾ V peatükiga ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689⁽³⁾ põhimõtetega.
- (5) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725⁽⁴⁾ artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 17. septembril 2025.
- (6) Raamleping peaks võimaldama sõlmida raamlepinguga hõlmatud küsimustes kahepoolseid kokkuleppeid ja lepinguid liikmesriikide ja USA vahel, tingimusel et selliste kahepoolsete kokkulepete ja lepingute sätted on kooskõlas raamlepingu sätete ja liidu õigusega. Raamlepinguga hõlmatud küsimusi käsitlevad kahepoolsed kokkulepped või lepingud, mis on sõlmitud enne raamlepingu jõustumist, tuleks raamlepinguga kooskõlla viia.
- (7) Liidu läbirääkijaks tuleks nimetada komisjon.
- (8) Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja Euroopa Liidu toimimise lepingule (ELi toimimise leping) lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (9) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollile nr 19 (Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis* kohta), ning kui nimetatud protokoll artiklist 4 ei tulene teisiti, ei ole see Iirimaa suhtes siduv ega kohaldatav.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise raamlepingu üle, mis käsitleb reisijate julgeolekukontrolliks ja isikusamasuse kontrollimiseks vajalikku vastastikust teabevahetust, et teha kindlaks, kas nende riiki sisenemine või seal viibimine kujutaks endast ohtu avalikule julgeolekule või avalikule korrale.

Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse *addendum*is esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt.

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1689, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 300/2008, (EL) nr 167/2013, (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1139 ja (EL) 2019/2144 ning direktiive 2014/90/EL, (EL) 2016/797 ja (EL) 2020/1828 (tehisintellekti käsitlev määrus) (ELT L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Artikkel 2

Liidu läbirääkijaks nimetatakse komisjon.

Artikkel 3

Artiklis 1 osutatud läbirääkimiste pidamisel konsulteeritakse nõukogu justiits- ja siseküsimustealase teabevahetuse töörühmaga (IXIM), mis on määratud erikomiteeks ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 tähenduses, võttes arvesse mis tahes hilisemaid suuniseid, mida nõukogu võib komisjonile anda.

Komisjon annab nõukogule korrapäraselt ja nõukogu taotluse korral aru läbirääkimiste käigu, edusammude ja tulemuste kohta ning edastab talle võimalikult vara asjakohased dokumendid, et jätta nõukogu liikmetele piisavalt aega end töörühma aruteludeks raamlepingu eelseisvate läbirääkimiste üle nõuetekohaselt ette valmistada.

Kui see on asjakohane või kui nõukogu seda taotleb, esitab komisjon kirjaliku aruande.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel, 16. detsember 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

M. BJERRE